

7.9.2005

Sverigefinländarnas delegation
c/o Sverigefinska Skolan i Upplands Väsby
Hovslagaregatan 25
194 31 UPPLANDS VÄSBY
e- post esko.melakari@zeta.telenordia.se
www.sverigefinne.nu

Till
Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Remiss till Delbetänkandet från Utredningen om finska och sydsamiska språken "Rätten till mitt språk SOU 2005:40 , Förstärkt minoritetsskydd del 1"

Allmänt

Utredningen "Rätten till mitt språk SOU 2005:40 , Förstärkt minoritetsskydd del 1" är ur den sverigefinska minoritetens synvinkel en epokgörande utredning. Att genom huvudförslagen utvidga förvaltningsområdet för finska att omfatta 47% av den sverigefinska minoriteten och att införa en ny lag om nationella minoriteter och minoritetsspråkförstärker på ett avgörande sätt finska språkets ställning inom det tilltänkta förvaltningsområdet och hela landet.

Väl underbyggd utredning

Genom beskrivning och analys av internationella konventioner som berör skydd till nationella minoriteter och frågor om mänskliga rättigheter samt av regering och riksdag initierade kartläggningar i frågan sammanfattar och belyser utredningen den minoritetspolitiska processen både nationellt och internationellt.

Genom besök hos myndigheter på ort och ställe i det idag aktuella förvaltningsområdet, genom en enkätundersökning till samtliga kommuner inom det tilltänkta förvaltningsområdet och besök i ett antal av dessa kommuner har utredningen kartlagt gjorda erfarenheter beredskapen som grund för fina förslag.

Genom ett stort antal konferenser i samverkan med sverigefinska intresseorganisationer samt en enkätundersökning med flera tusen svar riktad till den sverigefinska minoriteten har utredningen samlat synpunkter, behov och önskemål hos målgruppen.

- Den omfattande sammanställningen av fakta från olika intressenter har lett till ett väl underbyggt, logiskt och pedagogiskt resonemang med en bred förankring i verkligheten.

Förslag att tillstyrka i utredningen

Som ovan framgår ställer sig Sverigefinländarnas delegation positiv till den minoritetspolitiska analysen om sverigefinnarnas situation, de aktuella kommunernas och landstingets beredskap i frågan, det generella resonemanget runt olika sakområden och den övervägande delen av förslag i utredningen. Delegationen vill särskilt betona betydelsen av följande principiellt viktiga sakområden och förslag och tillstyrka genomförandet av dessa:

- Det geografiska området av "det utvidgade förvaltningsområdet bör omfatta Gällivare, Kiruna, Pajala, Haparanda och Övertorneå samt samtliga kommuner i Stockholms-, Uppsala-, Södermanlands- och Västmanlands län". - Inom det föreslagna området har finska bevisligen talats av hävd och än idag är finska språket en aktiv del av kommunernas vardag. Även ut administrativ synpunkt speciellt med den konstruktion som föreslås i utredningen är det vikt att förvaltningsområdet för finska omfattar väl avgränsade områden med tydliga förvaltningsgränser.
- Implementeringen av allmänna bestämmelser till lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. - Som framgår av resonemanget i utredningen har den nationella minoritetspolitiken av olika skäl utanför förvaltningsområdet varit näst intill osynligt. Implementeringen eller snarare bristen på densamma har lett till att myndigheter och beslutsfattare framför allt på kommunal och regional nivå har jämställt den nationella minoritetspolitiken med integrationspolitiken. Därmed har konkreta åtgärder till skydd för dessa saknats. Även Europarådet har uppmärksammat denna problematik och manat den svenska regeringen att vidta konkreta åtgärder för att förstärka de nationella minoritetsspråkens ställning utanför förvaltningsområdet. Kommitténs förslag att implementera den nationella minoritetspolitiken i lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk är därför i linje med Europarådets påpekanden och bl.a. konstitutionsutskottets Rapport "Nationella minoriteter och minoritetsspråk (Rapporter från riksdagen 2004/05:RFR3).
-